

Asia: VN/8292/2021

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää lausuntonaan liikenne- ja viestintäministeriölle esitetystä ajokorttilain muutoksista seuraavaa.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta (Vaikutukset nuorten työllistymiseen ja opiskeluun) sivulla 27 todetaan seuraavasti:

”Ammatilliseen koulutukseen voi sisältyä valvottua työharjoittelua, joka saattaa ajoittua myös yöaikaan. Työtä ammattikoulutuksen saamiseksi saa kaksivuorotyössä kuitenkin olla enintään kello 24:ään asti. Tutkintoon kuuluvista työharjoitteluista ja myös työvuoroista sovitaan tapauskohtaisesti oppilaitoksen ja työharjoittelupaikan kesken jo siinä vaiheessa, kun opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma. Tätä suunnitelmaa laadittaessa arvioidaan myös sitä minkälaiset työvuorot ovat opiskelijalle sopivia. Valvotussa harjoittelussa työvuorossa opiskelijan lisäksi mukana ovat arvioitsija ja ohjaaja. Lähtökohtaisesti työvuorot voitaisiin sopia niin, ettei yöaikaisen ajamisen rajoittaminen vaikuttaisi kielteisesti ammattiin opiskelevien työharjoittelujaksoihin. Näillä perustein ajamisen kieltämisellä kello 00–05 lauantaisin ja sunnuntaisin ei arvioida merkittävästi haittaavan nuorten mahdollisuuksiin kulkea opintoihin tai niihin liittyviin työharjoitteluihin.”

Opetus- ja kulttuuriministeriö ehdotetaan seuraavaa muotoilua kyseiseen kappaleeseen, koska lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) mukaisesti työpaikalla järjestettävää koulutusta (69 §) voidaan järjestää joko oppisopimuskoulutuksena (70 §) tai koulutussopimukseen perustuvana koulutuksena (71 §):

Ammatilliseen koulutukseen voi sisältyä työpaikalla järjestettävää koulutusta, josta sovitaan tapauskohtaisesti opiskelijan, oppilaitoksen ja työnantajan kesken oppisopimuksessa tai oppilaitoksen ja koulutustyöpaikan kesken koulutussopimuksessa. Sekä oppisopimukseen että

koulutussopimukseen tulee liittää opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) siltä osin kuin se koskee oppisopimuskoulutusta tai koulutussopimukseen perustuvaa koulutusta. Esimerkiksi osaamisen hankkimisen ajoittumisesta koulutustyöpaikalla ja sovellettavasta työajasta sovitaan tapauskohtaisesti sopijaosapuolten kesken. Oppisopimuskoulutus tai koulutussopimukseen perustuva koulutus saattaa ajoittua myös yöaikaan. Työpaikalla järjestettävää koulutusta saa kaksivuorotyössä kuitenkin olla enintään kello 24:ään asti. Nuorista työntekijöistä annetun lain (998/1993) 7 §:n 2 momentin mukaan viisitoista vuotta täyttänyt työntekijä, joka tekee julkisen viranomaisen hyväksymää ja valvomaa työtä ammattikoulutuksen saamiseksi, saa kaksivuorotyössä kuitenkin olla enintään kello 24:ään asti. Koulutustyöpaikalta nimetään opiskelijalle ammattitaidoltaan, koulutukseltaan tai työkokemukseltaan pätevä vastuullinen työpaikkaohjaaja. Lähtökohtaisesti osaamisen hankkimisen ajoittuminen ja sovellettava työaika voitaisiin sopia niin, ettei yöaikaisen ajamisen rajoittaminen vaikuttaisi kielteisesti ammatillisen koulutuksen työpaikalla järjestettävän koulutuksen toteuttamiseen. Näillä perustein ajamisen kieltämisellä kello 00–05 lauantaisin ja sunnuntaisin ei arvioida olevan merkittävästi haittaa nuorten mahdollisuuksiin kulkea opintoihin, ammatilliseen koulutukseen tai siihen sisältyvään työpaikalla järjestettävään koulutukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää erittäin tärkeänä, että LVM seuraa ajokorttilaissa esitettyjen muutosten vaikutusta nuorten kuljettajien liikenneturvallisuuteen ja liikenneonnettomuuksiin. Mikäli nuorten kuljettajien liikenneonnettomuuksien kehitys kääntyy kasvuun, on pystyttävä tekemään nopeita muutoksia ajokorttilainsäädäntöön nuorten liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Lehikoinen Anita
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Lehtinen Jukka
Opetus- ja kulttuuriministeriö